

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Oboer/25/2013
Identifikačné číslo spisu:	4105224768
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:4105224768.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej: POHOTOVOST', s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti povinnej: Q. Q., nar. XX. U. XXXX, bytom X., o vymoženie 1 038,96 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 10 Er 439/2005, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 15 CoE 151/2012-41 z 15. augusta 2012, takto

rozhodol:

I. Návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a .
Dovolanie oprávnenej o d m i e t a .
Povinnej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Súdny exekútor požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov - ďalej len Exekučný poriadok) na základe notárskej zápisnice z 9. júla 2005, sp. zn. N 3410/2005, NZ 31845/2005 spísanej notárom JUDr. Ondrejom Ďuriačom (ďalej len notárska zápisnica). Okresný súd Nitra uvedenej žiadosti vyhovel a súdneho exekútora poveril vykonaním exekúcie.

Následne Okresný súd Nitra uznesením č. k. 10 Er 439/2005-20 z 13. apríla 2011 návrh oprávnenej na zmenu súdneho exekútora zamietol (I.), exekúciu vyhlásil za neprípustnú (II.) a exekúciu zastavil (III.). Zároveň oprávnenej uložil povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške 121,63 eur (IV.). Zastavenie exekúcie odôvodnil poukazom na ustanovenie § 58 ods. 1 a § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku. Uviedol, že notárska zápisnica, ktorá je exekučným titulom v predmetnej veci, bola spísaná notárom na podnet Mgr. Tomáša Kušníra, advokáta splnomocneného dlžníkom na základe splnomocnenia obsiahnutého v zmluve o úvere. Exekučný súd dospel k záveru, že splnomocnenie, ktoré je súčasťou zmluvy o úvere je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka považované za neplatný právny úkon, na základe ktorého nemohlo dôjsť Mgr. Kušnírom k uznaniu právneho záväzku (dlhu), a teda k

vydaniu a podpísaniu notárskej zápisnice, ktorá je podkladom pre toto exekučné konanie. Dohoda, ktorou sa niekto vzdáva práv, ktoré môžu vzniknúť až budúcnosti, je neplatná, pričom konanie povinnej o splnomocnení Mgr. Kušníra na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t. j. aby v mene povinnej uznal záväzok, považoval súd prvého stupňa za konanie, ktoré je v rozpore so zákonom.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Nitre ako súd odvolací uznesením č. k. 15 CoE 151/2012-41 z 15. augusta 2012 prvostupňové uznesenie vo výroku I., II. a III. potvrdil a vo výroku IV. zmenil tak, že oprávnenej uložil povinnosť nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie v sume 83,87 eur. Odvolací súd konštatoval, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, vzťahujúci sa k vyhláseniu exekúcie za neprípustnú a s odôvodnením tohto rozhodnutia sa v celom rozsahu stotožnil. Na zdôraznenie správnosti uviedol, že absencia zákonom stanovených formálnych náležitostí má za následok, že listina, označená ako notárska zápisnica, nie je verejnou listinou, u ktorej sa správnosť obsahu predpokladá a ani spôsobilým exekučným titulom v zmysle § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 9. októbra 2012.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre podala oprávnená (ďalej aj dovolateľka) dovolanie, v ktorom uviedla, že súdy rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O. s. p.), konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O. s. p.), oprávnenej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) tým, že nezohľadnili jej námietky, konali bez pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola rozhodovaná na základe správneho právneho základu, súčasťou ktorého je aj výklad práva Európskej únie, v konaní sa dopustili inej vady konania, majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), pretože nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali náležité dokazovanie a napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Dovolateľka žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadala, aby bolo do volacie konanie prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie boli predložené prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

Povinná a ani súdny exekútor sa k opravným prostriedkom oprávnenej nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd do volací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre podala včas oprávnená, zastúpená v dovolacom konaní v súlade s § 241 ods. 1 vetou druhou O. s. p., skúmal ďalej, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad je možné uviesť rozhodnutia z 31. mája 2013 sp. zn. 4 Cdo 304/2012, sp. zn. 7 Cdo 174/2012, z 24. júna 2013 sp. zn. 4 Cdo 319/2012, z 31. júla 2013 sp. zn. 4 Cdo 399/2012 a sp. zn. 4 Cdo 369/2012 z 22. augusta 2013 sp. zn. 4 Cdo 24/2013 a z 30. septembra 2013 sp. zn. 4 Oboer 85/2013, na ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky v podrobnostiach poukazuje tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania. V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj smernica 93/13/EHS, z určujúceho hľadiska však zo strany súdov nižších stupňov išlo o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov. S poukazom na uvedené dovolací súd návrh na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

V ďalšom Najvyšší súd Slovenskej republiky bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.

s. p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Dovolateľkou napadnuté uznesenie však nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. nie je prípustné.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len vtedy, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, e/ a g/ O. s. p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutia z 31. mája 2013 sp. zn. 7 Cdo 174/2012, z 31. júla 2013 sp. zn. 4 Cdo 369/2012, sp. zn. 4 Cdo 409/2012, z 22. augusta 2013 sp. zn. 5 Cdo 374/2012, sp. zn. 4 Cdo 24/2013, z 30. septembra 2013 sp. zn. 4 Oboer 85/2013, z 31. októbra 2013 sp. zn. 4 Oboer 101/2013, z 9. januára 2014 sp. zn. 7ECdo 152/2013 a z 29. januára 2014 sp. zn. 7 ECdo 146/2013 s konštatovaním, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval: Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná iba vtedy, ak súd rozhodol o veci, o ktorej nemal rozhodnúť. Rozhodovanie súdov v exekučných veciach však vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodnutím o veci samej, preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávnenej v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu.

Exekúciu možno vykonať len na podklade notárskej zápisnice, ktorá má náležitosti uvedené v § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku; ak tieto náležitosti nemá, nejde o vykonateľný exekučný titul. Ak je za exekučný titul označená notárska zápisnica, je exekučný súd povinný skúmať, či na jej podklade možno vykonať exekúciu (porovnaj obdobne R 58/1997). Pokiaľ notárska zápisnica nie je vykonateľný exekučný titul, je exekúcia neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania (I. ÚS 151/2011 a I. ÚS 155/2011). Najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu je súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Ak niekto ako zástupca vysloví za povinnú osobu takýto súhlas napriek tomu, že nie je oprávnený za ňu konať, nejde o súhlas povinnej osoby. Zastupovať iného nemôže ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka) - o taký prípad ide tiež vtedy, keď určitý nebankový subjekt má vopred vytypovaného „zástupcu“ druhej zmluvnej strany, následné úkony ktorého sledujú nie záujmy ním zastupovanej zmluvnej strany, ale záujmy nebankového subjektu. Dohoda o zastúpení je v tomto prípade neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka), preto je absolútne neplatný aj splnomocnencom udelený „súhlas“ s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, v dôsledku čoho chýba podstatná náležitosť jej

materiálnej vykonateľnosti (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku).

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykoná na pojednávaní a za prítomnosti oprávnenej a povinnej; obdobne - teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávnenej môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania (pozri aj II. ÚS 160/2013).

Ak sa exekúcia navrhuje na podklade notárskej zápisnice, ktorá nemá náležitosti vykonateľného exekučného titulu (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku), ide o dôvod, so zreteľom na ktorý treba žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť (prípadne, ak táto okolnosť vyjde najavo až po poverení súdneho exekútora, exekučné konanie zastaviť).

Skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade v zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávnenej. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

Tieto právne závery (viď body 1. až 7.) zastáva Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v preskúmvanej veci a stotožňuje sa s názorom, že v danom prípade notárska zápisnica - z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov - nie je vykonateľný exekučný titul.

Osobitne k námietke oprávnenej, že súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci ústne pojednávanie, aj keď podľa zákona tak boli povinné urobiť, Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že tak, ako správne poznamenala oprávnená, zákonom č. 230/2012 Z. z. účinným od 9. augusta 2012 (do 31. decembra 2012) bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ustanovenie § 57 Exekučného poriadku doplnil o odsek 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie, ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Vzhľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa uvedeného ustanovenia, nakoľko v danom prípade exekúciu zastavil uznesením z 13. apríla 2011, teda ešte pred účinnosťou uvedenej novely. Odvolací súd v danom prípade postupoval v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p., ak o odvolaní oprávnenej rozhodol bez nariadenia pojednávania. Dovolací súd ďalej dodáva, že súdy oprávnenej tiež neodňali možnosť konať pred súdom tým, že jej neumožnili viesť kontradiktórne konanie, keďže vzhľadom na predložené listinné dôkazy postačuje, ak sú rozhodujúce skutočnosti osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín a príloh.

V súvislosti s námietkou dovolateľky, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), avšak (na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Vzhľadom k tomu, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných vád konania tvrdených dovolateľkou a nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p., pričom prípustnosť podaného dovolania nevyplýva ani z § 239 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol procesné neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

III. V dovolacom konaní procesné úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech v konaní nemala (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.). Keďže jej však trovy v dovolacom konaní nevznikli, dovolací súd jej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3: 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.